

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikoslain 37 luvun muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikoslain 37 luvun muuttamisesta (HE 52/2021 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Lakivaliokunta (LaVM 9/2021 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

rikoslain 37 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikoslain (39/1889) 37 luvun 8, 9, 11, 12 ja 14 §,
sellaisina kuin ne ovat, 37 luvun 8 § laeissa 769/1990 ja 602/1997, 9 § laissa 769/1990, 11 ja
14 § laissa 514/2003 sekä 12 § laeissa 602/1997 ja 298/2000, sekä
lisätään 37 lukuun siitä lailla 875/2001 kumotun 13 §:n tilalle uusi 13 § sekä uusi 15 ja 16 §
seuraavasti:

37 luku

Maksuvälinerikoksista

8 §

Maksuvälinepetos

Joka hankkiakseen itselleen tai toiselle oikeudetonta taloudellista hyötyä
1) käyttää maksuvälinettä ilman sen laillisen haltijan lupaa, lupaan perustuvan oikeutensa ylittäen tai muuten ilman laillista oikeutta,
2) käyttää väärää tai väärennettyä maksuvälinettä tai

Eduskunnan vastaus EV 90/2021 vp

3) maksuvälineeseen liittyvää dataa syöttämällä, muuttamalla, tuhoamalla, vahingoittamalla, siirtämällä tai poistamalla taikka tietojärjestelmän toimintaan muuten puuttamalla saa aikaan rahan tai rahan arvon siirron lopputuloksen vääristymisen ja siten aiheuttaa toiselle taloudellista vahinkoa,

on tuomittava *maksuvälinepetoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Maksuvälinepetoksesta tuomitaan myös se, joka tilin katteen tai sovitun enimmäisluottorajan ylittäen väärinkäyttää 1 momentissa tarkoitettua maksuvälinettä ja siten aiheuttaa toiselle taloudellista vahinkoa, jollei hänellä maksuvälinettä käyttäessään ollut aikomus viipymättä korvata vahinko.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettun rikoksen yritys on rangaistava.

9 §

Törkeä maksuvälinepetos

Jos maksuvälinepetoksessa

- 1) aiheutetaan huomattavaa tai erityisen tuntuva vahinkoa,
- 2) rikos tehdään erityisen suunnitelmallisesti tai
- 3) rikos tehdään osana 6 luvun 5 §:n 2 momentissa tarkoitettun järjestäytyneen rikollisryhmän toimintaa,

ja maksuvälinepetos on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksentehtyjä on tuomittava *törkeästä maksuvälinepetoksesta* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään viideksi vuodeksi.

Yritykseen sovelletaan vastaavasti, mitä 8 §:ssä säädetään yrityksestä.

11 §

Maksuvälinepetoksen valmistelu

Joka

1) valmistaa, hankkii, tuo maahan, pitää hallussaan, myy, kuljettaa, levittää tai pitää saatavilla maksuvälinelomakkeen tai erityisesti maksuvälinelomakkeen valmistamiseen soveltuvan välineen tai tarvikkeen tai

2) valmistaa, hankkii, tuo maahan, pitää hallussaan, myy, kuljettaa, levittää, luovuttaa, vie maasta tai pitää saatavilla erityisesti maksuvälineen väärentämiseen soveltuvan välineen tai tarvikkeen taikka erityisesti tietoverkoissa tapahtuvaan maksuliikenteeseen soveltuvan välineen, tarvikkeen, laitteen, tallenteen, tietokoneohjelman tai ohjelmakäskeyjen sarjan,

tehdäkseen maksuvälinepetoksen tai tietäen, että sitä käytettäisiin maksuvälinepetoksen tekemiseen, on tuomittava *maksuvälinepetoksen valmistelusta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Eduskunnan vastaus EV 90/2021 vp

12 §

Maksuvälinerikos

Joka

- 1) anastaa maksuvälineen,
- 2) valmistaa väärän maksuvälineen tai väärentää sellaisen tehdäkseen maksuvälinepetoksen tai tietäen, että maksuvälinettä käytettäisiin maksuvälinepetoksen tekemiseen, tai
- 3) hankkii, ostaa, tuo maahan, pitää hallussa, myy, levittää, siirtää, kuljettaa, luovuttaa tai vie maasta laittomasti hankitun, väärän tai väärennetyn maksuvälineen tehdäkseen maksuvälinepetoksen tai tietäen, että maksuvälinettä käytettäisiin maksuvälinepetoksen tekemiseen,

on tuomittava *maksuvälinerikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Maksuvälinerikoksesta tuomitaan myös se, joka hankkiakseen itselle tai toiselle oikeudetonta taloudellista hyötyä luovuttaa maksuvälineen toiselle tietäen, että maksuvälinettä käytettäisiin maksuvälinepetoksen tekemiseen.

Tätä pykälää sovelletaan, jollei teko ole rangaistava 8 tai 9 §:ssä tarkoitettuna rikoksena tai osallisuutena sellaiseen.

Edellä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettun rikoksen yritys on rangaistava.

13 §

Törkeä maksuvälinerikos

Jos maksuvälinerikoksessa

- 1) rikos tehdään erityisen suunnitelmallisesti tai
- 2) rikos tehdään osana 6 luvun 5 §:n 2 momentissa tarkoitettun järjestäytyneen rikollisryhmän toimintaa,

ja maksuvälinerikos on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksentekijä on tuomittava *törkeästä maksuvälinerikoksesta* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään viideksi vuodeksi.

Yritykseen sovelletaan vastaavasti, mitä 12 §:ssä säädetään yrityksestä.

14 §

Lievä maksuvälinerikos

Jos maksuvälinerikos, huomioon ottaen tavoitellun hyödyn tai aiheutetun vahingon määrä taikka muut rikokseen liittyvät seikat, on kokonaisuutena arvostellen vähäinen, rikoksentekijä on tuomittava *lievästä maksuvälinerikoksesta* sakkoon.

Eduskunnan vastaus EV 90/2021 vp

15 §

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

1) *rahalla* seteleitä ja metallirahoja, jotka Suomessa tai muussa maassa ovat virallisesti käypiä maksuvälineitä;

2) *maksuvälineellä* aineetonta tai aineellista suojattua välinettä, tietoteknistä ohjelmaa tai tunnistamistietoa tai muuta vastaavaa yksilöivää tietoa taikka niiden yhdistelmää, joka ei ole rahaa ja jotka yksin tai yhdessä mahdollistavat sen, että haltija tai käyttäjä voi siirtää rahaa tai rahallista arvoa;

3) *maksuvälinelomakkeella* painettua maksuvälineeksi täydennettävää lomaketta, jota ei pidetä yleisön vapaasti saatavissa, taikka sellaista korttia tai korttiaihiota, joka erityisesti soveltuu maksuvälineen valmistamiseen.

Mitä tässä luvussa säädetään maksuvälineestä, sovelletaan myös julkisen valvonnan alaisen luottolaitoksen talletuksesta antamaan vastakirjaan ja muuhun saamistodisteeseen.

Mitä tässä luvussa säädetään maksuvälineestä, sovelletaan myös maksulaitoslain (297/2010) 5 §:n 6 a kohdassa tarkoitettuun sähköiseen rahaan ja virtuaalivaluutan tarjoajista annetun lain (572/2019) 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun virtuaalivaluuttaan.

Mitä tässä luvussa säädetään rahasta, sovelletaan seteleihin ja metallirahoihin myös ennen niiden liikkeelle laskua.

16 §

Oikeushenkilön rangaistusvastuu

Rahanväärennykseen, törkeään rahanväärennykseen, lievään rahanväärennykseen, rahanväärennyksen valmisteluun, väärän rahan käyttöön, maksuvälinepetokseen, törkeään maksuvälinepetokseen, maksuvälinepetoksen valmisteluun, maksuvälinerikokseen ja törkeään maksuvälinerikokseen sovelletaan, mitä oikeushenkilön rangaistusvastuusta säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Eduskunnan vastaus EV 90/2021 vp

Helsingissä 11.6.2021

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri